

MATEMATYKA Z KLUCZEM
WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI DLA KLASY SIÓDMEJ

ocena dopuszczająca (wymagania konieczne),	ocena dostateczna (wymagania podstawowe)	ocena dobra (wymagania rozszerzające),	ocenę bardzo dobrą (dopełniające)	Ocena celująca (wymagania wykraczające)
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cyfry używane do zapisu liczb w systemie rzymskim w zakresie 3000, • porównuje liczby wymierne, • zaznacza liczby wymierne na osi liczbowej, • zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne i odwrotnie, • zaokrągla liczby do danego rzędu, • szacuje wyniki działań, • dodaje i odejmuje liczby wymierne zapisane w jednakowej postaci, • mnoży i dzieli przez liczby całkowite, • oblicza ułamki danych liczb, • odczytuje z osi liczbowej liczby spełniające określony warunek, • opisuje zbiór liczb za pomocą nierówności, • na podstawie rysunku osi liczbowej określa odległość między liczbami, • rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 5, 10, 100, 1000, • rozpoznaje wielokrotności danej liczby, • rozpoznaje liczby pierwsze i złożone, 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje liczby naturalne dodatnie zapisane w systemie rzymskim w zakresie 3000, • zapisuje liczby naturalne dodatnie zapisane w systemie rzymskim w zakresie 3000, • znajduje liczbę wymierną leżącą pomiędzy dwiema danymi na osi liczbowej, • porównuje liczby wymierne, • określa na podstawie rozwinięć dziesiętnych czy dane liczby są wymiernymi, • zaokrągla liczby o rozwinięciu dziesiętnym nieskończonym do danego rzędu, • dodaje i odejmuje liczby wymierne zapisane w różnych postaciach, • mnoży i dzieli liczby wymierne, • znajduje liczby znając ich ułamki, • wykonuje działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich, 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania dotyczące liczb zapisanych w systemie rzymskim • znajduje liczby spełniające określone warunki, • przedstawia rozwinięcia dziesiętne nieskończone w postaci ułamków zwykłych, • dokonuje porównań, przez szacowanie w zadaniach tekstowych, • uzupełniać brakujące liczby w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu tak, by otrzymać ustalony wynik, • obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających większą liczbę działań, • zapisywać podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać ich wartość, • układać odpowiednie wyrażenia arytmetyczne do zadań tekstowych, • obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość, 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywać zadania problemowe z zastosowaniem ułamków, • rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem cech podzielności, NWD i NWW, • oblicza wartość wyrażeń arytmetycznych wymagających kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych, • rozwiązuje zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności za pomocą proporcji. 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego, dopełniającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w pełnym zakresie opanował treści zawarte w podstawie programowej realizowane na danym etapie nauczania • samodzielnie dochodzi do rozumienia, zasad, praw i twierdzeń, uogólnień i związków między nimi, • wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi • rozwiązuje zadania bez pomocy nauczyciela, stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin, • stosuje poprawny język i słownictwo matematyczne, swobodnie posługuje się terminologią naukową • samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

<ul style="list-style-type: none"> • umie podać przykłady proporcji. 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną, • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, • stosuje prawa działań, • oblicza odległość między liczbami na osi liczbowej, • rozpoznaje liczby podzielne przez 3, 9, 25, • rozpoznaje wielokrotni liczby, jej kwadrat i sześcian, • rozkłada liczę na czynniki pierwsze, • znajduje największy wspólny dzielnik (NWD), • wyznacza największą wspólną wielokrotność , • wyznacza wynik dzielenia z resztą, • rozumie pojęcie proporcjonalności prostej, • umie rozpoznawać wielkości wprost proporcjonalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi liczbowej zbiór liczb, które spełniają warunki • znajduje liczby znajdujące się w określonej odległości na osi liczbowej od danej liczby, • rozpoznaje liczby podzielne przez 4, • rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem cech podzielności, NWD i NWW • oblicza wartość wyrażeń arytmetycznych wymagających kilku działań arytmetycznych na liczbach całkowitych, • wyraża treść prostszego zadania za pomocą proporcji, • rozwiązuje prostsze zadanie tekstowe za pomocą proporcji, 		<ul style="list-style-type: none"> • z powodzeniem bierze udział w konkursach przedmiotowych na szczeblu minimum szkolnym.
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady zastosowań procentów w życiu codziennym, • zamienia procent na ułamek, • zamienia ułamek na procent - proste przykłady, • określa procentowo 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamienia liczbę wymierną na procent, • oblicza jakim procentem jednej liczby jest druga liczba, • oblicza liczbę na podstawie 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamienia ułamki, procenty na promile i odwrotnie, • oblicza jakim procentem jednej liczby jest druga liczba, 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadanie tekstowe dotyczące obliczania jakim procentem jednej liczby jest druga liczba 	

<p>zaznaczoną część figury i zaznaczyć procent danej figury - proste przykłady,</p> <ul style="list-style-type: none"> • diagramów odczytuje potrzebne informacje - proste przykłady, • oblicza procent danej liczby - proste przykłady, • oblicza podwyżkę (obniżkę) o pewien procent - proste przykłady, 	<p>jej procentu,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza liczbę na podstawie jej procentu, • oblicza o ile procent jest większa (mniejsza) liczba od danej, • odczuje z diagramu informacje potrzebne w zadaniu, • rozwiązuje zadania związane z procentami, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadanie tekstowe dotyczące obliczania procentu danej liczby • rozwiązuje zadanie tekstowe dotyczące obliczania podwyżek i obniżek o pewien procent • rozwiązuje zadanie tekstowe dotyczące obliczania liczby na podstawie jej procentu
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje potęgę w postaci iloczynu, • zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi • oblicza potęgę o wykładniku naturalnym • mnoży i dzieli potęgi o tych samych podstawach • zapisać potęgę potęgi w postaci jednej potęgi • potęguje iloraz i iloczyn • zapisuje liczbę w notacji wykładniczej • oblicza pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby • oblicza pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześcianu dowolnej liczby • wyłącza czynnik przed znak pierwiastka oraz 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje liczbę w postaci potęgi • zapisuje liczbę w postaci iloczynu potęg • nie wykonując obliczeń określa znak potęgi • oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi • zapisuje w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych podstawach • przedstawia potęgę w postaci iloczynu i ilorazu potęg o tych samych podstawach • stosuje mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażen 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje potęgowanie iloczynu i ilorazu w prostych zadaniach tekstowych • doprowadza wyrażenie do prostszej postaci stosując działania na potęgach • stosuje działania na potęgach w prostych zadaniach tekstowych • porównuje liczby zapisane w postaci potęgi • oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki • oblicza pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześcianu dowolnej liczby • usuwa niewymierność z 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje działania na potęgach w zadaniach tekstowych o podwyższonym stopniu trudności • obliczyć wartość bardziej złożonego wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgi • stosuje zapis notacji wykładniczej w sytuacjach praktycznych • stosuje wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażen • usuwa niewymierność z mianownika korzystając z własności pierwiastków (

<p>włącza czynnik pod znak pierwiastka</p> <ul style="list-style-type: none"> mnoży i dzieli pierwiastki II stopnia oraz pierwiastki III stopnia 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń zapisuje w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach zapisuje iloraz i iloczyn potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi doprowadza wyrażenie do prostszej postaci stosując działania na potęgach szacuje wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki oblicza wartość prostego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki stosuje wzory na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do wyznaczania wartości liczbowej prostych wyrażeń 	<p>mianownika korzystając z własności pierwiastków</p> <ul style="list-style-type: none"> doprowadza wyrażenie algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki do prostszej postaci 	<p>trudniejsze przykłady)</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje bardziej złożone zadania z wykorzystaniem pierwiastków 	
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrażenia algebraiczne buduje proste wyrażenia algebraiczne podaje współczynnik liczbowy jednomianu wskazuje jednomiany podobne redukuje wyrazy podobne dodaje i odejmuje sumy 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> opuszcza nawiasy w wyrażeniu algebraicznym doprowadza wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci opisuje za pomocą wyrażeń algebraicznych związki pomiędzy 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> buduje wyrażenia algebraiczne o konstrukcji wielodziałaniowej stosuje dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> doprowadza trudniejsze wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci buduje i odczytuje wyrażenia algebraiczne o konstrukcji 	

<p>algebraiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • mnoży sumę algebraiczną przez jednomian • wyłącza wspólny czynnik przed nawias 	<p>różnymi wielkościami</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wyrażenia algebraiczne • porządkuje jednomiany 	<p>zadaniach tekstowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje mnożenie jednomianów przez sumy algebraiczne w prostych zadaniach tekstowych 	<p>wielodziałaniowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje mnożenie sumy algebraicznej przez jednomian w bardziej złożonych zadaniach geometrycznych • rozwiązuje bardziej złożone zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe i różnicowe w wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych 	
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje zadanie w postaci równania • sprawdza, czy dana liczba spełnia równanie • stosuje metodę równań równoważnych • rozwiązuje równania bez stosowania przekształceń na wyrażeniach algebraicznych 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • buduje równanie o podanym rozwiązaniu • rozwiązuje równania z zastosowaniem prostych przekształceń na wyrażeniach algebraicznych • przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość we wzorach geometrycznych i fizycznych • wyznacza wskazaną wielkość z podanych wzorów 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje rozwiązanie równania • wyraża treść prostszego zadania za pomocą równania • rozwiązuje prostsze zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności za pomocą równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą • rozwiązuje geometryczne zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności za pomocą równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą • rozwiązuje zadanie tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z procentami za pomocą równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą • przekształca wzory, w tym fizyczne i geometryczne • po przekształceniu wzorów 	

			podaje konieczne założenia	
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje twierdzenie Pitagorasa oblicza długość przeciwprostokątnej na podstawie twierdzenia Pitagorasa sprawdza, czy trójkąt o danych bokach jest prostokątny stosuje twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o obliczaniach obwodu i pól prostokątów oblicza długość przekątnej kwadratu, znając jego bok 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza długości przyprostokątnych na podstawie twierdzenia Pitagorasa wyprowadza wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu oblicza wysokość lub pole trójkąta równobocznego, znając jego bok oblicza długość boku lub pole kwadratu, znając jego przekątną rozwiązuje zadanie tekstowe związane z przekątną kwadratu i wysokością trójkąta równobocznego zna zależność między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° rozwiązuje trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje twierdzenie Pitagorasa w zadaniach trójkątach, prostokątach, trapezach, rombów wyprowadza wzór na obliczanie długości wysokości trójkąta równobocznego oblicza długość boku lub pole kwadratu, znając jego przekątną 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa stosuje twierdzenie Pitagorasa w zadaniach tekstowych o podwyższonym stopniu trudności dotyczących czworokątów stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków, wyprowadza poznane wzory stosuje poznane wzory do rozwiązania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności stosuje własności trójkątów do rozwiązania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności 	
<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> odtwarza figury narysowane na kartce w kratkę rysuje proste równoległe w różnych położeniach na 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> rysuje prostopadłe w różnych położeniach dokonuje podziału 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją 	<p>Uczeń otrzymuje ocenę jeśli spełnia wymagania poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby 	

<p>kartce w kratkę</p> <ul style="list-style-type: none"> • rysuje prostokątny układ współrzędnych • odczytuje współrzędne punktów zaznaczone w układzie współrzędnych • zaznacza punkty w układzie współrzędnych • rozpoznaje odcinki równe w układzie współrzędnych • rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki prostopadłe i równoległe 	<p>wielokątów na mniejsze, aby obliczyć pole</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza długość narysowanego odcinka w układzie współrzędnych • znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych wierzchołkach • wykonuje proste obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków • 	<p>obliczyć pole</p> <ul style="list-style-type: none"> • w złożonych przypadkach oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków • znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i środek 	
---	--	--	---	--